

Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się nowych gatunków i zasiedlania ekosystemów

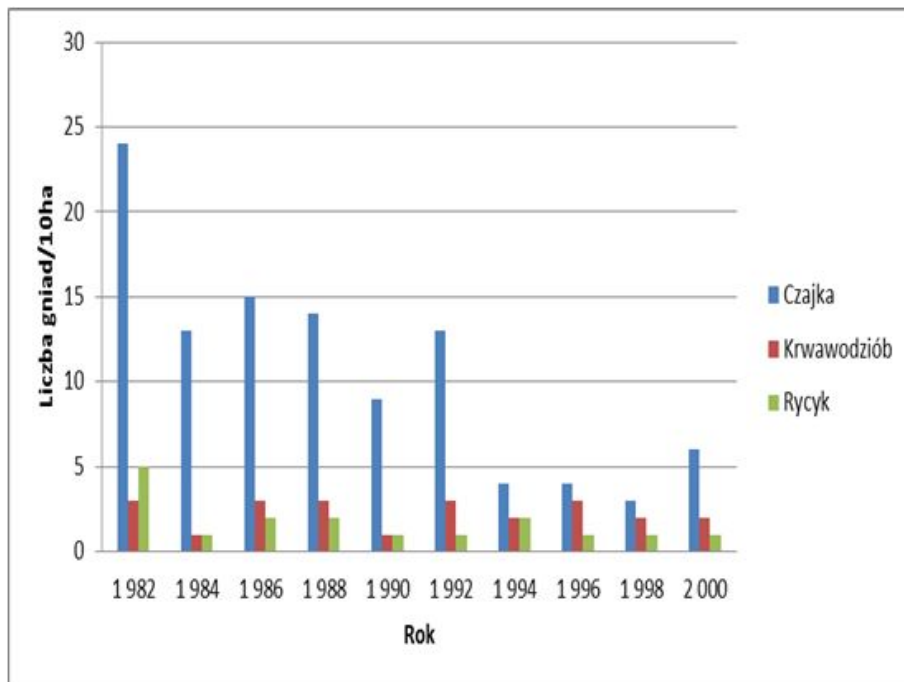
Intensyfikacja rolnictwa zaburza lub niszczy siedliska, upraszcza strukturę i funkcjonowanie krajobrazów wiejskich. Tradycyjne gospodarstwa rolnicze upadają w rejonach niewielkich zdolnościach produkcyjnych (Solon 1997).

Ochrona bioróżnorodności zalewowych pastwisk

Sukces wylęgu czajki , krwawodzioba i rycyka był na terenach intensywnie wypasanych odpowiednio 5-7 i 28 razy większy niż na obszarach mniej penetrowanych przez krowy.

Ograniczenie wypasania bydła spowodowało znaczny spadek populacji ptaków albo całkowity zanik co miało miejsce nad Narwią (Chętnicki i in. 2013).

Wykres 1. Zmiany liczebność populacji trzech gatunków ptaków w okresie zarzucania wypasu w okolicach Kaniuk nad Narwią (Chętnicki i in. 2013).



Działania podejmowane w celu zachowania bioróżnorodności:

1. Badania i innowacje w rolnictwie w służbie bioróżnorodności.
2. Dostosowanie struktury gospodarstw w zakresie bioróżnorodności.
3. Zachęty finansowe i doradztwo w zakresie praktyk respektujących bioróżnorodność.
4. Natura 2000 – sukces jest możliwy tylko we współpracy z rolnikami.
5. Upowszechnienie rolnictwa ekologicznego (Górny 1997).

Badania i innowacje w rolnictwie w służbie bioróżnorodności:

1. Badania pomogą zrozumieć interakcje między gospodarką rolną a z bioróżnorodnością; badania te wskażą metody pozwalające na respektowanie zasad zachowania bioróżnorodności.
2. Innowacje techniczne mogą pomóc w utrzymaniu bioróżnorodności, zachowując przy tym konkurencyjność sektora rolnego.

Precyzyjne rolnictwo może również chronić bioróżnorodność, na przykład poprzez ograniczenie stosowania środków ochrony

roślin lub poprzez stosowanie praktyk ochrony roślin dostosowanej do potrzeb lub zaniechania nawożenia w strefach buforowych w pobliżu wrażliwych biotopów.

Tradycyjne rolnictwo a bioróżnorodność

Rolnictwo w przeszłości doprowadziło do zdomowienia się gatunków oraz stworzyło siedliska, które dzisiaj są chronione.

Utrzymanie zrównoważonego użytkowania gruntów ma kluczowe znaczenie dla ochrony bioróżnorodności i ochrony dziedzictwa kulturowego oraz pomaga uniknąć opuszczania gruntów rolnych.

Wiele siedlisk jest zależnych od ekstensywnego rolnictwa i każde zwiększenie intensywności zabiegów agrotechnicznych lub zaniechanie uprawy ma negatywny wpływ na gatunki autochtoniczne

Tradycyjne łąki górskie i niżowe np. na torfowiskach, w dolinach rzek odznaczają się imponującym bogactwem gatunków. Kontynuacja ekstensywnego wykaszania i wypasu może ochronić bioróżnorodność, a dobre zarządzanie łąkami może ją nawet podnieść (Solon1997).

Zachęty finansowe i doradztwo w zakresie praktyk respektujących bioróżnorodność

1. Gospodarowanie respektujące zasady ochrony środowiska pociąga za sobą dodatkowe koszty oraz powoduje mniejsze zbiory.
2. Dobrowolne instrumenty ochrony przyrody będą przyjęte jedynie wtedy, kiedy rolnicy będą otrzymywali odpowiednie wsparcie finansowe.
3. Odpowiednie szkolenia pozwolą nie tylko na znaczne polepszenie skuteczności instrumentów ochrony przyrody, ale również na poprawę opłacalności rolnictwa.

Programy rolnośrodowiskowe to dotacje celowe, ukierunkowane na ochronę bądź odtwarzanie zanikających elementów krajobrazu

rolniczego i związanych z nimi grup gatunków roślin i zwierząt.

Natura 2000 – sukces jest możliwy tylko we współpracy z rolnictwem

Niemal jedna czwarta siedlisk na świecie uznanych za godne ochrony zależy od rolnictwa lub z niego korzysta (głównie z rolnictwa ekstensywnego), np. siedliska kuropatwy (*Perdix perdix*), chomika (*Cricetinae*), zająca szaraka (*Lepus europaeus*).

Wielu rolników uprawiających ziemię w pobliżu terenów chronionych staje wobec rosnących wymagań w zakresie ochrony środowiska.

Zwierzęta zasługujące na ochronę żyją także poza terenami chronionymi, występują tam również rzadkie gatunki roślin.

Rolnictwo ekologiczne

Produkcja ekologiczna powinna łączyć przyjazne środowisku praktyki gospodarowania, wspomagać wysoki stopień różnorodności biologicznej, wykorzystywać naturalne procesy oraz zapewnić właściwy dobrostan zwierząt.

Często podkreśla się dwoistą naturę rolnictwa ekologicznego jako typu rolnictwa najlepiej chroniącego bioróżnorodność. Jest to system gospodarowania wpływający pozytywnie na środowisko naturalne, co przyczynia się do osiągnięcia korzyści rolnośrodowiskowych.

Rolnictwo ekologiczne jest odpowiedzią na zmieniającą się strukturę popytu na rynku. Konsumenty skłaniają się ku tym produktom, chcą je kupować i zazwyczaj płacą za nie wyższą cenę niż za produkty, które nie zostały wytworzone takimi metodami

Wnioski

Gospodarka rolna wpływa zarówno negatywnie jak i pozytywnie na kształtowanie poziomu różnorodności biologicznej.

Negatywne – zarzucanie tradycyjnych metod uprawy i hodowli, stosowanie środków ochrony roślin powodują ginięcie wielu gatunków zwierząt i roślin jak również mogą być głównym źródłem degradacji otaczającego nas środowiska .

Pozytywne – rolnictwo ekologiczne i precyzyjne rolnictwo służą ochronie bioróżnorodność i siedlisk.

Według mojej opinii niekorzystne zmiany można zniwelować, a korzystne wprowadzić i udoskonalić jednak wymaga to nakładu pracy, kosztów oraz edukacji społeczeństwa a także czasu.

Literatura:

1. Chętnicki W., Świętochowski P., Mazurek Ł., Szczęśliwe krowy z Brzostowa. Ochrona bioróżnorodności zalewowych pastwisk. Trans Humana Wydawnictwo Uniwersyteckie.2013.
2. Górny M., Znaczenie ekologicznego rolnictwa dla kształtowania krajobrazów wiejskich, Problemy Ekologii Krajobrazu 1: 67-108. 1997.
3. Kaczmarek S., Krajobraz i bioróżnorodność. Wyd. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego. Bydgoszcz. 2008.
4. Łabno G., Ekologia-słownik encyklopedyczny. Wydanie II. Wydawnictwo Europa. Warszawa. 2007.
5. Richling A., Solon J., Ekologia Krajobrazu. Wydanie V. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa. 2011.
6. Solon J., Antropogeniczne zmiany różnorodności biologicznej w krajobrazie roślinnym (na przykładzie fragmentu doliny Narwi w okolicach Tykocina), Problemy Ekologii Krajobrazu 1: 109-152. 1997.

Jeśli potrzebujesz pomocy w napisaniu pracy z zakresu ochrony środowiska, to polecamy serwis [pisanie prac](#) - prace z ekologii i innych kierunków pisane na (prawie) każdy temat.